

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

*Munkánk vasárnap és csütörtökön
Előzetési ár: Az Őfthoni havi melléklettel egészévre 7 frt
A szépirodalmi melléklettel négyre
nyelvedre 1 frt 25 kr., föl évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hova a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel

Az Alföld városai.

A pongyola nem emeli a méltóságot. Papucs és hálóköntös nem jelképei a halhatatlanságnak a legelőkelőbb nemzet házában sem.

Példa erre Franciaország, melylyel éppen a megátalkodottsága miatt történt meg egész világ szemeláttára a baleset, hogy házi szennyesét nyilvánosan szellőztették. A pongyola által elárult fogyatékoságok nagyon siralmasak.

Láttuk a világraszóló s az igazsáért folyó szenzációs francia pör során, hogy végzetes tévedés egy nemzet életének alapjává az ellenszenvet és a megtorlás szándékát tenni. Tizenkilenc év óta a német gyűlölet tüzeben emésztődve, a franciák a nemzeti közvagyon örösi részét erre az egy célra pazarolták el és ma ott állnak, hogy az az egyetlen per egész belső életüket siralmasnak mutatta be a mivel népek előtt.

A mai állapotokban bosszúlja meg magát ma ott is az a terde berendezkedés, melyben egy főváros agyonnyomja a vidéket. Ha a központ minden: a vidék semmi. Pedig lehet egy város még akkora és akármekkora, kultúrája is csudás magasságra szárnyaló: arra mindég gyenge marad, hogy egy egész nemzet számára okosan csináljon történelmet. A nemzetek, melyeké a jelen és jövő, — fővárosuk mellett minél számosabb helyeinek a vidékek alhattak tűzhelyet a politikai, társadalmi, közgazdasági és kulturái élet számára.

Nálunk új alkotmányos korszakunk bekövetkezéseig alig volt egy igazi országos középpont. Az új korszak teremtette ezt meg. És ha ma mi vidéki emberek megfordulunk Budapesten, örömmel dobban meg a szívünk: ez a mienk, az édes mindnyájunké, ebben a fejlődő nagyságban dolgoznak, hatnak a mi filléreink is. Áldja meg az isten minden kövét!

Ma azonban a főváros már fejlődik tovább: a maga emberségéből is és mellette kezd el térbe nyomulni az elhanyagolt vidék érdeke, a hogy ezt — az országos kiállítás alkalmával Szegeden létekor — maga Széll Kálmán miniszterelnök is hangoztatta.

Kétségtelen, hogy a vidék fejlődése akkor lesz legörvendetesebb, ha a sulypont a magyarságra esik. A vegyes ajkú városok ugyan ma már, a nemzeti eszme szolgálatában szintén a magyarosodás középpontjai; de egy részük nem volt mindég az és fordulhat úgy is a kocka, hogy ismét nem leend az.

de akkor lesz legörvendetesebb, ha a sulypont a magyarságra esik. A vegyes ajkú városok ugyan ma már, a nemzeti eszme szolgálatában szintén a magyarosodás középpontjai; de egy részük nem volt mindég az és fordulhat úgy is a kocka, hogy ismét nem leend az.

Hanem éppen a színmagyar városok erősítése, fejlesztése: fogas kérdés. Egymáshátán feküdve, egymáshoz közel, egymásnak versenytársai. Ez pedig a multnak kelletlen öröksége, a régi mezőgazdasági rendszeré, meg a török világ ostoba adórendszeré, mely ezen a tájon a népes falvak egész sorát lenyesegette a föld színéről. De tisztázódni kell rövid időn a kérdésnek, hogy mindegyiküknek ki-domborodjék a jellege, melyben megtalálja kibontakozása terét és eszközeit.

Nagyon hathatós e cél előmozdítására az a folyton növekedő érdeklődés, mellyel az államkormány városaink küzködését kíséri és közvetve gyámolítja. Oda kell első sorban is kétségtelenül minden városnak törekednie, hogy a folyton növekvő szükségleteivel szemben új meg új jövedelmi forrásokat is nyisson és így közjövédelmét amennyire lehet, tokozza. Mi magunk az átírási krajeárok behozatalt ajánlottuk ilyen új jövedelmi forrásul, ami — számításunk szerint — évi 6—7000 frttal sokasítaná a közjövédelmünket. Most a kormány a fogyasztási adópótlék behozatalának jelentőségére hivat fel országosan a városok figyelmét, amiből, ha újra behozunk sikerül, — szintén jelentékeny bevételi szaporulatra számíthatunk.

De akármilyen fontos legyen ránk nézve a városi közjövédelmek illetén emelése, — sokkal fontosabb ennél az a közoktatásügyi politika, mely nemcsak vármegyénkben, de az egész magyar Alföldön új medret ás a régi helyén. Ez a politika szakított a rendszerrel, mely magyarosítani akart azzal a szerencsétlen eredménnyel, hogy a nemzetiségi vidékeken állított állami iskolák tátongtak az ürességtől, míg a magyarság közmívelődési igényei jóformán hajléktalanul bolyongtak.

A változott közoktatásügyi politika a színmagyar városokhoz, vidékekhez fordul és ezekben építi meg a nemzeti nagyság várait a magyar ál-

lam címerével. Örvendetes jellei ezek az időnek és bizonyos, hogy néhány évtized alatt óriás mértékben megváltozik az alföldi magyarság mívelődésével az egész nemzeti mívelődés képe és ez neveli majd nagyobbra a városias fejlődése iránt való fogékony-ságot is.

Hangsúlyoztuk alföldi városaink jellegének kidomborítását. Ez a jelleg, észszerűen más nem lehet, mint mezőgazdasági.

Hát nem az ma is? — fogják sokan kérdezni. Az, hanem nagyon hasonlít egy időtlen növéssű falomb-sátorához, melyen egyes részek túlfejlődnek a többi rovására, melyek aztán siralmasan elcsenevésznak.

Csak városunkat vegyük: micsoda összevisszaság ez! Állattenyésztésünk alig vehető számba s termékeivel jóformán a helyi szükségletnek is alig képes megfelelni. Ami van, a lónemesítés terén, az se tervszerű, átgondolt, hanem egyoldalú. Az a néhány gazda, aki a lónemesítésre súlyt vet, inkább a szemnek tetszős, de gyöngye alkatú fajokat tenyészti. Ott van a gyümölcs-termelés. Egy-két kedvelő ha foglal-kozik vele, az se haszonra, mint inkább kedvtelésből, maga szükségletére. Vagy a zöldségtermelés, melyhez megfelelő talajunk van s dacára ennek idegenből fűdőzzük jórészt e nemű szükségletünket.

S amilyen nálunk, olyan a helyzet képe általában a magyar alföldön és ez nem is változik meg egyhamar magunknak az érdekelteknek jóvoltából mindaddig, míg ezt a rideg talajt a helyi viszonyokkal számoló nemzeti földmívelési politika meg nem terményíti.

Ha ez bekövetkezett: akkor áll majd elő a nagymérvű közvagyonosodás, a kultúra igényei iránt való fogékony-ság, az alföld városainak rális városiasodása.

Október 6. Sötét gyászról való szomorúan kegyeletes megemlékezés napját ünnepeljük holnap, október 6-án: ötvenedik évfordulóját annak a lelkiunket legmélyében megremegtető, szívünket a ráemlékezésnél mindig elszorító gyászos eseménynek, hogy e napon haltak vértanúi halalt 1848/49 ki dicső szabadságharcunk azok a hőseink vezérei, kiket — a világsi fegyverletétel után, kötéllal és golyóval való kivégzésre ítél az aradi vértörvényszék.

Nemzeti martírjaink nekünk ők, a hó-

Cselédszerző!

A III-ik tized 139. sz. a. Özv. Stammer Sándorné úrnő házában, a »Petőfi-szálló« mellett hatóságilag engedélyezett **CSELEDSZERZŐ INTÉZETET** nyitottam. — Pontos és gyors cselédszerzést és elhelyezést biztosítva, h. párrfogást kérve tisztelttel: **Beládi Sándorné.**

nök, a dicsők és minél távolabb esnek fölünk ama sötét gyásznapok, melyeken életük vesztelével pecsételték meg honszerelmük és szabadságvágyuk lánggal lobogó szenvedelmét, — annál nagyobbra nő lelki szemeink előtt hősi alakjuk, annál meghatóbban nyilvánul a nemzeti kegyelet, haláluk visszavisszatérő évfordulóján, minden igaz magyar szívében.

Kárpátoktól Adriáig, hol magyar él a négy folyam mentén, miknek ezüstös szalagja országunk címerét ékesíti: mindenütt és minden időben a kegyeletes gyász lélek-emelő ünnepe marad október hatodika, ünnepe, melyet törvénybe iktatni nem kell, nem szükséges, mert ráparancsolni egy nemzetre nem is lehet, — de amely a törvény kötelező ereje nélkül hatalmas kapja meg mindég a lelkiünket, mert halánk, kegyeletünk diktálja azt szívünknek ama hősök emléke iránt, kik szent szabadságunkért szenvedtek hős lélekkel vértanúhalált.

Október 6-át, a holnapi napot kegyelettel szenteli unneppé városunk közönsége is. L a k o s Imre dr. polgármester lelkes szózatban hívja fel a közönséget ünneplésre és szózata visszhangot kelet lelkünkben: ott leszünk mind, adózni a hőselkü vértanúk kegyeletes emlékének, mert hiszen mindannyian élvezük a szabad magyar hazában a szabadság áldásait, melyek hogy részünkre jutottak és hogy ma békés munkálkodásnak élhetünk: az aradi Golgotán kiszenvedett hősöknek köszönhetőek.

Az ünneplés sorrendje, holnap, a következő lesz:

A városi képviselőtestület reggel fél nyolczkor gyülekezik a polgármesteri hivatalhoz.

Innen 8 óraker testületileg megy a városi tisztikarral a református templomban tartandó gyászistentiszteletre.

Kilenc óraker gyászistentisztelet a katólikus templomban, a hatóságok és képviselőtestület részvételével.

Tíz óraker a városi képviselőtestület ünnepi emlék-gyűlése a színházteremben.

Tizenegy óraker gyászistentisztelet a zsidó templomban, ugyancsak a hatóság és képviselők részvételével.

A kegyeletes ünnepre L a k o s Imre dr. polgármester az összes hatóságokat és testületeket külön meghívóval, a nagyközönséget falragaszos szózatot hívta meg.

A nőegyletek küldöttségei s általában a hölgyközönség, az emlékközygylés alkalmára, a pahalokban és erkélyen részükre fenntartott helyen foglalnak helyet, a hatóságok és testületek a teremföldszintjén helyezkednek el, míg a nagyközönség számára a karzatot tartják fenn.

A rendre városi tisztviselők és diszruhás rendőrök meg városi szolgák ügyelnek fel, kik az érkező küldöttségek helyeit is kimutatják.

Impozáns és méltó lesz a holnapi ünneplés mindenképen kegyeletes érzésünkhöz és méltó a vértanúhalált szenvedett hősök dicső emlékéhez, kiknek glóriája az aradi Golgotáról hozzánk tündöklő fényvel átvilágít.

Közegészségügyi dolgok.

Szentes város új közegészségügyi bizottsága a napokban tartotta alakuló ülését, melyen újjól G ö t z l Bertalan dr. tb. főorvost, tehát azt a férfit választotta meg elnöknek, aki fáradságot nem ismerő buzgalommal évek óta dolgozik a város közegészségügyének javításán.

Az újonnan megválasztott, következő

bezárdell jelezte saját programját és a bizottságra váró feladatokat:

„Szentes város közönsége legdrágább kincsét, közegészségügyét teszi le kezéinkbe, hogy azt minden káros befolyástól megvédjük, ápoljuk és fejlesztjük.

Magasatos, de nehéz feladat ez.

Van-e lélekemelőbb, emberhez méltóbb feladat, mint a humánizmus, az emberiség javáért munkálkodni, embertársainkat betegségek ellen óvni, szívós, erős, munkabíró nemzedéket nevelni? Ha ezen a téren sikerrel működünk, az összesség megvédése által nemcsak magunkat és a hozzánk tartozókat védjük meg, de nemzetgazdaságilag hazánknak megbecsülhetetlen szolgálatot teszünk.

Feladatunk nehézségeit azonban nem szabad kicsinylenünk. Indolencia, szűkkeblőség, előítéletek ellen leszünk kénytelenek néhez harcot vívni. Kecséget azonban a remény, hogy mindinkább közeledik az idő, mikor bennünket megértene, nikor szavunk nem hangzik el többé nyomtalan, mert máris örömmel észleljük a közegészségügy iránt való érdeklődést, érzéket emelkedni, az egészség értékét belátni, minek következtében közegészségünk tetemes javulást mutat, talán fejtűnőbben mint bárhol. A talaj tehát jól elő van készítve, csak a termő magot kell benne helycsen elhinteni.

Programom, hogy az új kereskedelmiügyi miniszter szavaival éljek: a várakozáson alól maradni: szegény; a várakozást meghaladni: dicsőség. Ezért határozottan ígértem, hogy ezt a díszes helyet, melyet minden érdem nélkül — az önk szívessegeiből elfoglalni szerencsés vagyok, híven és becsülettel fogom betölteni. Legboldogabb napjaimnak azokat tekintem, melyeken az emberiség javáért valamit tehettem.

Nem mulasztatom el, már ez alkalommal két fontos, mondhatnám aktuális kérdésre rámutatni. Az egyik a nagy gyermekhalandóság, a másik, a tudóvsz terjedésének csökkenését célzó, az egész művelt világot foglalkoztató kérdés. Ezek megoldásának kísérlete elől mi sem tétethetünk ki többé, ezt a megoldást még áldozatok aran is keresünk — kötelesség.

Hogy a sikert eme humanisztikus, hazafias terev valamennyire biztosítsuk, nem elég hozzá egyesek buzgólkodása. Itt mindenkinél, orvosnak, hatóságnak, lelkeseknek, tanítóknak s a közönségnek, különösen pedig e bizottság minden egyes tagjának ki kell venni a munkából a maga részét, mert csak az erőik ilyen egyesítésével küzdhetjük le az élénk álló akadályokat.

Ha a t. bizottság támogatására és pártfogására számíthatok, — közegészségünk hiányait ismerve — magasatos feladatunkat minden nehézség dacára sikerrel fogjuk letölteni. Lelekes hadseréggel bármilyen vezér meghódíthatja a baktériumok egész birodalmát.

Isten áldást kérem munkálkodásunkra. A nagy lelkesedéssel fogadtott ezen előlki beszéd után, ugyancsak G ö t z l dr. a következőkben számolt be a korábbi bizottság munkásságával:

„Senki nagyobb örömmel és készséggel nem számolna be e bizottság fényes sikerével, nálammal; sajnos, hogy ezt nem tehetem, mert a közegészségügy még ma is meglehetősen mostoha gyermek a közigazgatásnak és az is marad mindaddig, míg fent és lent egyformán meg nem győződnek arról, hogy nem csupán monumentális épületek emelése, utcakövezés, villanvilágítás és többféle szintén üdvös intézmények tesznek nagygyá és boldogga egy várost, s hogy hiába minden cícuma, ha a nép egészségéről, mukaképességéről nem gondolkodunk, mely célra pedig némi áldozatot is kell hoznunk.

A kérdés lényegére áttérve, ki kell jelentenem, hogy az iskolák ovodák higiénijárára, mint közegészségünk sulypontjára különös gondot fordítottunk a múlt ciklusban, minek természetes következzése az, hogy a lefolyt 3 év alatt nagyobb mérvű járvány nem fordult elő. Ha itt-ott szórványosan mutatkozott is ragályos baj, ez mindég ébren talált bennünket annyira, hogy a járványok sorsa tőlünk függött. E szép siker elérésé-

ben nagy segítségünk volt az iskolafentartó hatóságok, a tanítók s a felügyeletet gyakorló orvosok dicséretes buzgalma, melyért halás köszönetet és elismerést nyilváníthatunk.

Ezenkívül bizottságunk az egészségügy javítását célzó több fontos javaslatot terjesztett be, melyek közül — sajnos, bár a város anyagi helyzetére is mindég tekintettel voltunk — ez ideig nem valósulhatott meg minit.

Fontosabb intézkedéseink a következők voltak:

1) Propogáltuk a piac közepén baktériumtelepet képezett, egészségrontó régi és rozoga vendéglőépület eltávolítását s hogy ennek helyén ma díszes új épület áll: közegészségügyi szempontból jelentős vívmány.

2) Javasoltuk egy i n g y e n e s n é p f ü r d ő létesítést. Javaslataunk a képviselő testület egyhangúlag elfogadta, az építési költségeit is megszavazták. Hogy ennek dacára e terev mag se történt semmi s a ügy hol fenekelt meg: a hatóság adhatna róla felvilágosítást. De bizonyos, hogy kár volt e furdőépítést elodazni, mert ha a néptől megkivánjuk, hogy egészségét óvja, alkalmas és eszközök kell erre szolgáltatnunk, egyik első eszköz pedig a tisztaság ápolása.

3) Javasoltuk a főutak és járdák éjjeli sörpészt és nyárzakán a kövezett utak és járdák locsolását nem szépség és kényelem szempontjából, hanem, mert ezzel megtettük volna az első lépést a tudóvsz elleni védekezésre, aminek első feltétele a tiszta, pormentes levegő. De bar ezt a bizottság csaknem minden gyűléséből újra surgettük, a próbálocsolásnál többet elérni nem tudunk. Pedig a közönség megérdemelné, hogy egészsége érdekében ezt a áldozatot, amibe a locsolás kerül, meghozzák.

4) Javasoltuk a kísérben egy gyógyszer-tár felállítását s ez valószínűleg meg is lesz rövid időn, e városiérés régi kívánsága tehát teljesül.

5) Felhívtuk a hatóság figyelmét arra, hogy az egyre növekedő közegészségügyi szolgálatra való tekintettel még egy kerületi orvosi allast szervezzen. E szervezés kettős haszonnal járna, mert egyfelől így minden tizedben volna egy orvos, aki a többi teendőiben osztozna, másfelől pedig az új kerületi orvos a közegészségügyre hasznos miszsiót teljesítene egy nagy kiterjedésű városrészben, amilyen a kísér, hol a nép egyharmada lakik; elhanyagolt, szegényes lakóviszonyai rosszak. Tag tér nyilna itt az orvosnak, e járványfészkek alkalmas területen a népet oktátni s a kurukszók kezéből kiragadni.

6. Indítványoztuk, hogy most, mikor elég ártézi kúntunk van mar, távolítsak el a nyílt tizedkúttakat, melyeknek vize sem ivásra, sem más használatra nem való, de amelyek ezenfölül a józless rovasára is esnek meredő kútgémeikkel. Eddig ez irányban nem történt semmi, de hiszem, hogy mihamar intézkedni fog a hatóság.

7) Foglalkoztunk végre a tudóvsz ellen való védekezés kérdésével is.

Köztudomású, hogy hazánkban évente 70000 ember pusztul el tudóvszben; köztudomású, hogy ez a veszedelmes baj évről-évre Szentesen is rohamosan terjed; köztudomású az is, hogy leginkább a szegény néposztályból szedi áldozatait. A tethetés, a gazdag enyhülést szerchez, módot találhat magának arra, hogy környezetét és családját, ha tudóvszes is, meg ne fertőzzé. De mit csináljon a szegény, ki szűk, piszkos, alig szellőztethető szobcskában olykor hetedmagával él elhagyatva, ki minden segély nélkül tengeti keserves életét és fertőzi évekig környezetét, hozzátartozóit? Hol talál az ilyen menhelyet?

Eddig megnyílt az ilyen előtt legalább a városi kórház kapuja, bár ennek levegője sem ajánlatos a tudóvszesnek. De ha ez az intézmény közkórházzá lesz, itt se fogadhatják többé be.

Ezért ajánlottam itt is, másutt is, hogy szegény tudóvszajosok részére menhelyet — nem divatos sanatóriumot — létesítsünk, hol azok szomorú életüket eltölthessék a nélkül, hogy az összességben kárt tegyenek.

Bizottságunk indítványomat nem fogadta idegenkedéssel; de illetékes helyen magamra maradtam vele. Ez azonban nem bátorítalmat el. Ha százszor magamra maradtok, ismét előállok indítványommal, míg csak meg nem hallgatnak, mert meggyőződésem és meggyőződése ez nálam nagyobb egészségügyi férfiaknak is, hogy a menedékhelyek létesítése az egyedül hathatós mód és egyedül észszerű eljárás e borzasztó betegséggel szemben, mely nemzetünket már életgyökerében támadta meg, romboló hatásában megfékezni.

Itt szó, vagy tanács többé mitsem ér: tettek kellenek.

Ezt a rendkívül fontos, emberbaráti és hazafias ügyet ajánlom különösen jóakaró figyelmükbe.

A bizottság helyeslő tudomásul vette ezt az előző beszámolót; biztosította előnként, hogy a közegészségügy érdekében való minden törekvést egész erejével támogatja s aztán a folyó ügyeket intézte el.

Ujdonságok

Szentes, 1899. szeptember 28.

— **A király névnapja.** Tegnap volt dicsőségesen uralkodó királyunk, I. Ferencz József névnapja, melyet az iskolák egész ifjúsága megünneplelt. Az iskolaépületeket nemzeti zászlókkal díszítették, a tanítók alkalmi beszédekkel tartottak a tanulóknak előtt, aztán hazabocsátották őket, hogy ünnepejenek király ő felsége névnapján.

— **Gyűlések a vármegyén.** Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 13-án tartja meg rendes évnegyedes közgyűlést, melynek tárgyszorozata 162 ügy van felvéve. A közgyűlést megelőzően, f. hó 11-én délelőtt az állandó választmány, f. hó 12-én délelőtt az állandó bíráló választmány, délután pedig a számonkérőszék ülészik.

— **Fegyelmű a polgármester ellen.** A pénzügyminiszter, a pénzügyigazgatóság előterjesztése alapján, fegyelmi vizsgálatot rendelt el Lakos Imre dr. polgármester ellen. A miniszter ezen rendelkezése a polgármester és pénzügyigazgatóság közt történt összekulömbözés adott okot. Az összekulömbözés pedig egy szentesi polgárnak adandó korcsmáltatási jog fölött történt.

— **Mi történik Szentesen?** — Erre a kérdésre kért tőlünk távirati választ hétfőn este az egyik szegedi lapársunk szerkesztője azért, mert nagy felűnést keltett Szegeden, hogy onnan szombaton 20 csendőrből álló szakaszt vezényeltek ki hozzánk. De hát, Szentesen vasárnap és hétfőn nem történt semmi olyan, ami a csendőrlésztám ilyen nagy mérvű megerősítést indokoltatna tenné s hogy nem történt: ezt örömmel jegyezhetjük fel. Igaz azonban, hogy szombaton az este 10 órai vonattal Szegedről 21 csendőr érkezett Szentesre, de ezek már vasárnap reggelre Csongrádra vonultak át, ahol Hegyi páterük olyasmivel fenyegetőztek, hogy vasárnap ribilliót csinálnak és úgy ültetik vissza Ludrovai István a bírói székre, erőszakkal, hogy annak idején Hegyi páter akartak a plébániába visszatenni. Elővigyázatból rekviráltak hát Csongrádra a csendőrséget, de szükség azt én se volt rá.

— **Népgyűlés.** Vasárnap délelőtt, a publikáció után népgyűlés volt a Kossuth-téren. A munkásegylet rendezte, de tagjain kívül nagyszámú polgárság is résztvett a gyűlésen, melyen egyhangulag fejezték ki a résztvevők — határozatlanul — azon való megbátorozásukat, hogy a csödbe jutott Sima Ferenc országgyűlési képviselőségéről mind

ez ideig le nem mondott, hanem továbbra is meghurcolja konokságával Szentes város jóhírnevét. Egyben kimondta a népgyűlés azt is, hogy a képviselői állás megürésedése esetén, az új választásnál a kerület áruba bocsátását nem tűri el és minden ilyen, bárhonnan tehető kísérlet ellen erőlesen tiltakozik.

— **A csongrádi vizsgálat.** Nyolc tiznapja folyik odaát Csongrádon a közzeégi háztartásban és a Hegyi páter, meg a társai 14 kemény panaszpontja ügyében a vizsgálat, melyet Vadas Imre dr. főispán, belügyminiszteri rendeletre vezet s amelynek során a miniszterzaklató panaszokat is kihallgatták, hogy álljanak hát elő és mutassanak rá: hol a baj, kik a bűnösök? A főispán a vizsgálat ideje alatt többször volt Csongrádon, hogy azt személyesen vezesse. Tegnap aztán — értesülésünk szerint — befejezést is nyert a csongrádi inkvizíció, melynek eredményéről a főispán jelentést tesz a belügyminiszternek. De egyben bemutatja a vizsgálati jegyzőkönyvet a megyei zottságnak is, és így a csongrádi eset lesz kétségkívül az októberi megyegyűlés egyik legérdekesebb ügye.

— **Primíció.** Cserrna Béla, Jaczint minorita rendi áldozó pap, első szent miséjét Vasárnap, f. hó 8-án fogja a helybeli róm. kath. templomban az Úrnak bemutatni.

— **Hivatalátadás.** Szathmáry Ernő, az újonnan kinevezett szentesi állami anyakönyvvezető tegnap vette át hivatalát. A hivatalnak a H. anyakönyvvezetőtől való átvételét és az új anyakönyvvezetőnek átadását, Bugyi Antal tanácsjegyző segítkezésével Lakos Imre dr. polgármester eszközölte.

— **Képletes korbácsolás.** A „Cs. E.” tegnapi száma famózus kisujdonságában arról ad hírt, hogy Sima Ferenc megkorbácsolta Hollósy István dr. lapszerkesztőt és hozzászól, hogy ezentúl meg is fogja korbácsolni mindég, ahányszor vele találkozik. A hír azt bizonyítja, hogy Sima a Ferencből nem vett ki a nagy fantázia, mert utánajártunk kissé a dolognak és megbizonyosodtunk róla, hogy ez az úr hétfőn épp olyan kevéssé korbácsolta meg Hollósy drt, mint ahogy annak idején nem cselekedt ezt meg másval, akitől pedig falragaszok is hirdette, hogyan hőködött fölötte a korbácsolás. Hogy aztán végre nem-e mégis korbácsolás lesz a képletes beszéd vége: ki tudná ma megmondani?

— **Gyászintenziteltetek.** Az aradi vértanúk gyászos halálának 50 ik évfordulója alkalmából gyászintenziteltetek lesznek holnap a katolikus, református evang. és zsidó templomban. A ref. és ev. templomban reggel 8-ór kezdődik a gyászintenziteltet, a katolikus templomban 9 órákor, a zsidó templomban pedig 11 órákor. Mindez intenziteltetekre a hatóságok és testületek is meghívattak.

— **Munkásaink az idegenben.** A f. hó 3-án száz szentesi földmunkás utazott el hazulról, hogy messze idegenben találjanak maguknak foglalkozást. Nem bizonytalanra mentek. Az alsó eszailkői árment. társulat kormánybiztos, Sárközy Aurél komáromi főispán kérte a városi hatóságtól, mely Lakos Imre dr. polgármester körültekintő figyelméből huzamosabb idő óta foglalkozik a munkaközvetítéssel, — az odaküldésüket. És nehogy a munkások mindjárt a munka megkezdésekor bármiben is szükségét lássanak, ugyancsak a polgármester utalványoztatott ki nekik a tanács által, megterítendő előlegként, útiköltségre 213 frtot a közpénztárból. Ez az eset bizonyosságul szolgál a mellett, hogy

a becsületes munkás nálunk mindég kap munkát és — ha szükség van rá, hatósági erkölcsi és anyagi támogatást is

— **Házasság.** Varga Imre városi képviselő f. hó 7-én lép házasságra Hódmező-Vasárhelyen özv. Molnár Istvánné ottani földbirtokosnővel.

— **A gyors távirás diadala.** Pollák Antal földink a fényképező gyors táviratozás terén tett szeniális találmányát, melyről lapunkban is többször esett már szó, immár a fővárosi hírlapok is szenziációsán mondják, és hosszabb közleményekben magasztalják. Bédapest és Berlin közt szeptember 20-án folytak a kísérletek a rendkívül elmes, világpadigó magyar találmány kipróbálására, mely az előző legfényesebb eredménnyel, mert a készülék 60 perc alatt 80000 szót vitt át fényképfelvételben Berlinből Budapestre, tehát 1 óra alatt 250 telegrafista munkáját végezteti el. A kísérleteket Berlinben a szakminiszter és a főposta és táviró igazgatói, Budapestben a magyar és francia kormány képviselői és az amerikai kábeltek igazgatója jelenlétében végezték a legnagyobb precizitással és az amerikai táviró igazgató a szeniális találmány annyira elragadta, hogy menten sietett vissza Amerikába, tapasztalataitól jelentést tenni a kábelvasútk igazgatójának. A viszontlátásra vett búcsút, mikor elutazott. Pollák Antal földink találmányát a párisi világiállításon is bemutatja, melynek villamossági osztályan bizonyosan ez lesz a legérdekesebb és legértékesebb csuda.

— **Helyettesítés.** Az ipartestület előjárósága, f. hó 2-án, hétfőn tartott ülésében tárgyalta a városi tanács, mint elsőfokú iparhatóság azt a határozatot, mely Sz. Kovács Pál ipartestületi jegyzőt, az általa előkötött visszaélések miatt, állásától felfüggesztette és az előjáróságot jegyzőhelyettesítésre utasította. Az előjáróság tudomásul vette a határozatot s annak végrehajtásában Sinórosz Sándort helyettesítette a jegyzőségre, aki a nyomban ezután nála járt küldöttség előtt készségét jelentette ki a helyettesítés elfogadására. Az előjáróság ezután folytatta Sz. Kovács Pál ellen, az iparhatósági biztos által megkezdett vizsgálatot, melynek során — egyebek közt — megállapíthatták azt is, hogy az első vizsgálat alkalmakor jelentkezett 10 kárvallott iparos közül még kétfőnek részéről fizette be Sz. Kovács Pál a testületi pénztárba a 10—10 frt illetéket. A fiatal iparosok közt — mint értesülünk, még sokan vannak a jegyző visszaélései révén kárvallottak.

— **Búcsúelőadás.** Két hónapi ittidőzés után ma este búcsúznak el tőlünk színészek. Szombaton már Szabadkán mutatkozik be a társulat. Az ezen nyári színházi évad tapasztalataival, tanúágaival majd ezután számolunk be, most csak azt konstatáljuk, hogy színészeink közt sok jeles erő volt, kiknek játéka a közönséget nemcsak kellemesen szórakoztatta, hanem több estét lelkes hangulatra is ragadta. Búcsú előadásul ma este a „Trilbika” című bohózat kerül színre, mely a múlt téli évadban többször vonzott telt házat. Ezenkívül a szintársulat itt ünnepelt meg az aradi vértanúk dicső halálának 50 ik évfordulóját is a megdicsőültek emlékekeztetőit nagy némafényvel, mely a ma esti előadás keretében kerül bemutatásra, a társulat összes tagjainak közreműködésével.

— **Táncoktatás.** Rác János oklevéles táncitanító október 1-én nyitja meg tánciskoláját a függetlenségi 48-as Kossuth körkiplactéri helyisége nagyeremben. Akik a táncitanítás tanfolyamában résztvenni kívánnak, hol minden táncban kellő kiképzést nyerhet-

